

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
охорони здоров'я України
15 лютого 2022 року № 293

ЗМІНИ
до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.
Випуск 78 «Охорона здоров'я»

1. Абзац сьомий пункту 1 розділу «КЕРІВНИКИ» викласти в такій редакції:

«Стаж роботи на керівних посадах: для закладів національного рівня - не менше 7 років, обласного рівня - 5 років, районного рівня - 3 роки. Для керівників закладів охорони здоров'я, які надають тільки первинну медичну допомогу, - не менше 3-х років стажу за основною спеціальністю або одного року на керівних посадах.»

2. Розділ «ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ СТОМАТОЛОГІЇ» після пункту 4 доповнити новим пунктом 5 такого змісту:

«5. ЛІКАР-СТОМАТОЛОГ-ПАРОДОНТОЛОГ

Завдання та обов'язки: керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію стоматологічної допомоги пародонтологічного профілю; проводить клінічне обстеження хворих, визначає обсяг додаткових методів дослідження (лабораторних, рентгенологічних, функціональних і інших), інтерпретує їх результати. Визначає ступінь тяжкості захворювань пародонту та периімплантних тканин, визначає фактори ризику, що сприяють розвитку патології. Проводить детальне пародонтологічне обстеження пацієнтів на предмет виявлення пародонтологічних захворювань та станів – базове (скринінг-тест) та детальне (пародонтальна карта) пародонтологічне обстеження; фотодокументацію клінічної ситуації пацієнта; базову діагностику оклюзії та виявлення первинної та вторинної оклюзійної травми; забір зразків біоплівки для мікробіологічної діагностики та інтерпретацію результатів обстеження. Проводить диференційну діагностику захворювань пародонту та периімплантних тканин. Визначає покази до консервативного та хірургічного лікування захворювань пародонту та периімплантних тканин. Встановлює попередній і клінічний діагноз відповідно до загальноприйнятої вітчизняної класифікації хвороб пародонта (за Данилевським М.Ф., 1994) та сучасної міжнародної класифікації захворювань і станів тканин пародонта та периімплантних тканин. Визначає

пародонтальний прогноз зубів за різними системами прогнозу. Враховуючи мультидисциплінарний підхід у діагностиці та лікуванні генералізованого пародонтиту, попередньо діагностує зубо-щелепні аномалії, аномалії м'яких тканин ротової порожнини, патологію скронево-нижньощелепного суглоба, наявність дефектів зубних рядів та, за потреби, залучає відповідних спеціалістів (лікар-ортодонт, лікар-стоматолог-хірург, лікар-стоматолог-ортопед) при складанні плану комплексного лікування хворого. Оцінює рівень гігієнічного стану ротової порожнини пацієнта з визначенням гігієнічних індексів та за допомогою спеціальних індикаторів біоплівки проводить навчання та контроль індивідуальної гігієни, підбирає засоби індивідуальної гігієни ротової порожнини з урахуванням пародонтологічного статусу. Застосовує різні види знеболення з урахуванням стоматологічного статусу, обсягу втручання та соматичного здоров'я пацієнта. Складає комплексний план лікування пацієнтів із хворобами пародонта і періімплантних тканин із урахуванням принципів комплексності, поєднаності, індивідуалізації, диференціації, курсовості на основі етіологічного і патогенетичного підходів. Проводить професійну гігієну ротової порожнини з застосуванням сучасних технологій видалення зубних відкладень (мікробної біоплівки): повітряно-абразивне полірування, над'- і під'ясенний скейлінг із використанням ручних, звукових та ультразвукових інструментів і апаратів. Проводить згладжування поверхонь коренів із використанням ручних (універсальних та зоноспецифічних кюрет) та механічних (звукових та ультразвукових скейлерів) інструментів. Визначає покази до місцевої та загальної антибактеріальної терапії та призначає відповідні препарати. Здійснює місцеву протизапальну терапію тканин пародонта та періімплантних тканин. Виявляє підвищену чутливість твердих тканин зубів (гіперестезію) при захворюваннях пародонта та призначає відповідне лікування. Діагностує та здійснює консервативне лікування захворювань тканин навколо імплантату (періімплантний мукозит, періімплантит). Виконує суміжні маніпуляції, що є частиною пародонтологічного лікування (визначення показів до шинування рухомих зубів та шинування з використанням різних технік; пришліфовування нависаючих країв прямих та непрямих реставрацій; вибіркоче пришліфовування для корекції оклюзійної травми). Виконує нехірургічне лікування некротизуючих захворювань пародонту (некротизуючого гінгівіту, некротизуючого пародонтиту та некротизуючого стоматиту). Проводить діагностику та лікування захворювань ясен (гінгівіт), не спричинених дентальною біоплівкою (генетичні, ендокринні та метаболічні розлади, специфічні інфекції, імунні стани, реактивні процеси, новоутворення). Проводить комплексне лікування пацієнтів із хворобами пародонта, асоційованими з системною патологією організму, набутими та спадковими станами. Діагностує синдромну патологію тканин пародонта, слизової оболонки ротової порожнини і лицевого скелета, складає план лікування хворих із зазначеними захворюваннями та реалізовує його, застосовуючи сучасні технології лікування. Визначає показання до хірургічного лікування

захворювань пародонту та периімплантних тканин. Проводить розтин ясенного та пародонтального абсцесу. Проводить видалення зубів за пародонтологічними показами. Проводить самостійно або скеровує до лікаря-стоматолога-хірурга хірургічне лікування пародонтиту з використанням базових хірургічних технік (гінгквіектомія/ексцизія (висікання) тканин; модифікований клапоть Відмана; резекція коренів/гемісекція; пародонтальна регенерація, яка передбачає використання різноманітних кістковопластичних матеріалів (ауто-, ксено-, аллотрансплантатів та синтетичних матеріалів) і бар'єрних мембран); апікально зміщений клапоть з кістковою хірургією (остектомія та остеопластика) та без неї). Проводить самостійно або скеровує до лікаря-стоматолога-хірурга хірургічне лікування периімплантиту з або без використання регенеративних матеріалів. Проводить самостійно або скеровує до лікаря-стоматолога-хірурга хірургічну корекцію муко-гінгівальних деформацій та станів навколо зубів та імплантатів з використанням базових технік мукогінгівальної пародонтальної хірургії та пародонтальної пластичної хірургії (створення зони прикріплених ясен/прикріпленої слизової з використанням автогенних ясенних трансплантатів та їх замінників; френектомія та френулопластика; закриття одиночних та множинних рецесій ясен різними техніками; створення доступу до ретинованих зубів з метою їх подальшого ортодонтичного переміщення; аугментація альвеолярного відростка з використанням м'якотканинних трансплантатів) та імплантатах (створення зони прикріпленої слизової, аугментація товщини м'яких тканин); хірургічне видовження коронок зубів в естетичних відділах, а також в дистальних відділах з функціональною метою). Проводить спостереження пацієнта в безпосередньому післяопераційному періоді (стабілізація рани, стимуляція репаративних процесів, зняття швів тощо), оцінює результати хірургічного лікування та розробляє протоколи подальшого лікування для збереження отриманого результату.

Проводить регулярну підтримуючу терапію після завершення пародонтологічного лікування пацієнта. Оформляє медичну документацію.

Надає невідкладну стоматологічну допомогу при гострих запальних процесах, травматичних пошкодженнях, кровотечах, а також невідкладну допомогу при анафілактичному шоку, гострій серцевій і дихальній недостатності, гіпоксії, набряку гортані, при попаданні чужорідних тіл у дихальні шляхи, гіпертонічному кризі. Використовує сучасні науково-обґрунтовані технології та діагностичні і лікувальні протоколи у своїй лікарській практиці.

Працює в тісному контакті із лікарями суміжних спеціальностей.

Дотримується принципів медичної етики та деонтології. Керує роботою молодших спеціалістів з медичною освітою. Веде лікарську документацію. Займається профілактикою стоматологічних захворювань. Постійно вдосконалює свій професійний рівень.

Повинен знати: чинне законодавство та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я; основи права в медицині; організацію стоматологічної допомоги, права, обов'язки та відповідальність лікаря-стоматолога-пародонтолога; показники роботи лікувально-профілактичних закладів; анатомію зубів, пародонта, періімплантних тканин, слизової оболонки порожнини рота, верхньощелепного синусу; біомеханіку жування, вікові зміни в щелепно-лицевій ділянці, особливості дії на неї навколишнього середовища; етіологію та патогенез хвороб зубів, пародонта, слизової оболонки порожнини рота, скронево-нижньощелепних суглобів; основи генетики та її роль в патогенезі захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин; загальноприйняті вітчизняні і світові класифікації захворювань органів і тканин порожнини рота, щелепно-лицевої ділянки; оральну мікробіологію, її взаємозв'язок із запальними захворюваннями тканин пародонту; загальні та спеціальні методи обстеження стоматологічних пацієнтів (клінічні, рентгенологічні, мікробіологічні, імунологічні); інфекційні, запальні та імунологічні процеси у порожнині рота, з акцентом на патогенез захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин; принципи загоєння рани та процесів регенерації; епідеміологію захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин; рентгенологічні техніки обстеження при діагностиці та лікування захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин; взаємозв'язок між захворюваннями тканин пародонту та системними захворюваннями; принципи оклюзії та їх вплив на розвиток захворювань тканин пародонту; взаємозв'язок між захворюваннями тканин пародонту та ендодонтичними патологіями; системи визначення пародонтального прогнозу зубів; принципи профілактики захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин; принципи знеболення в стоматології; методи діагностики та лікування хвороб зубів, пародонта, слизової оболонки порожнини рота, скронево-нижньощелепного суглобу; біологічні основи та етапи виконання сучасних методів нехірургічного лікування захворювань тканин пародонту та періімплантних тканин; основи фармакотерапії; методи фізіотерапії; показання та протипоказання до видалення зубів; показання до хірургічного, ортодонтчного лікування, дентальної імплантації, зубного протезування, принципи підготовки порожнини рота та зубощелепного апарату до хірургічних та ортопедичних втручань; морфологічні зміни в зубощелепному апараті при ортопедичному і ортодонтичному втручанні; принципи та методи локальної та загальної антимікробної терапії при лікуванні захворювань пародонту та періімплантних тканин; принципи клаптевої пародонтальної хірургії та види оперативних втручань; принципи мукогінгівальної хірургії на зубах та імплантатах та види оперативних втручань; біологічні принципи направленої тканинної регенерації та видів оперативних втручань; види матеріалів для направленої тканинної та кісткової регенерації; біологічні принципи процесу остеоінтеграції дентальних імплантатів; будову дентальних імплантатів та особливості різних імплантологічних систем та види протезних конструкцій на імплантатах;

біологічні принципи направленої кісткової регенерації (аугментації альвеолярного відростка) для підготовки до встановлення дентальних імплантатів; принципи гігієни ротової порожнини; засоби індивідуальної гігієни порожнини рота та основи їх підбору; принципи догляду за протезними конструкціями на зубах та імплантатах; принципи міждисциплінарної співпраці спеціалістів при комплексній реабілітації стоматологічних пацієнтів; діагностику, етіологію та лікування галітозу; діагностику, етіологію та лікування гіперчутливості зубів; захворювання слизової оболонки порожнини рота; принципи будови та експлуатації стоматологічної апаратури, а також правила техніки безпеки; форми і методи санітарної освіти населення; принципи профілактики стоматологічних та соматичних хвороб; правила оформлення медичної документації; сучасну літературу за фахом та методи її аналізу; основи трудового законодавства; правила охорони праці та пожежної безпеки; санітарні правила і норми функціонування медичної організації.

Кваліфікаційні вимоги

Лікар-стоматолог-пародонтолог вищої кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Стоматологія». Проходження інтернатури за фахом «Стоматологія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Пародонтологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 10 років.

Лікар-стоматолог-пародонтолог I кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Стоматологія». Проходження інтернатури за фахом «Стоматологія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Пародонтологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар-стоматолог-пародонтолог II кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Стоматологія». Проходження інтернатури за фахом «Стоматологія» з подальшою спеціалізацією за фахом «Пародонтологія». Безперервний професійний розвиток. Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про присвоєння (підтвердження) II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Лікар-стоматолог-пародонтолог: вища освіта другого (магістерського) рівня у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Стоматологія». Проходження інтернатури за фахом «Стоматологія» з подальшою

спеціалізацією за фахом «Пародонтологія». Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста. Без вимог до стажу роботи.».

У зв'язку з цим пункти 5 – 7 вважати відповідно пунктами 6 – 8.

3. В алфавітному покажчику назв професій підрозділ «ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ СТОМАТОЛОГІЇ» розділу «ПРОФЕСІОНАЛИ» викласти в такій редакції:

«

Професіонали в галузі фармації	
1.	Лікар-стоматолог
2.	Лікар-стоматолог дитячий
3.	Лікар-стоматолог-ортодонт
4.	Лікар-стоматолог-ортопед
5.	Лікар-стоматолог-пародонтолог
6.	Лікар-стоматолог-терапевт
7.	Лікар-стоматолог-хірург
8.	Лікар-стоматолог щелепно-лицевий

».

**Генеральний директор
Директорату медичних кадрів,
освіти і науки**

С. УБОГОВ